

राधरङ्ग m. = सार, शीकर und जलदोपल H. an. 4, 29.

राधस् (von राध) n. (das womit man Anders günstig stimmt, befriedigt) 1) Erweisung des Wohlwollens, Wohlthat, Liebesgabe; überh. Geschenk, Gabe NAIGH. 2, 10. Nir. 4, 4. चित्र राधः häufig, z. B. RV. 1, 17, 7. 5, 13, 6. अस्मभ्यं तदसौ दानाय राधः समर्थयस्व बहु ते वसव्यम् 2, 13, 13. दाता राधः स्तुते काम्यं वसु 22, 3. आ नो भद्रस्व राधसि 4, 32, 21. उरोष्टं इन्द्र राधसो विश्वी रातिः 5, 38, 1. गव्य, अश्व 52, 17. रथवत् 7, 77, 5. स नो राधोऽस्या भर 13, 11. मेको राधो राधसो यद्दत्तः 28, 5. 8, 70, 2. इन्दो भव मधवा राधसो मरुः 9, 81, 3. 10, 139, 5. AV. 5, 11, 11. 19, 7, 3. 20, 133, 9. CAT. Ba. 3, 7, 4, 11. — 2) Wohlthätigkeit, Freigebigkeit RV. 3, 51, 12. 4, 24, 1. 6, 10, 5. चाद् राधो मधोनाम् 7, 96, 2. न ते वर्तास्ति राधसः । यद्विस्मि स्तुतो मधम् 8, 14, 4. 24, 22. 40, 11. 10, 7, 2. AV. 7, 46, 2. — 3) im Buāg. P., wo das Wort wieder künstlich von den Todten auferweckt wird, können folgende Bedd. angenommen werden: das Gelingen, Zustandekommen: लोककल्पस्य राधसे 4, 24, 18. अवाप्तं adj. dem es gelungen ist, der sein Ziel erreicht hat 7, 57. अल्पं adj. dem wenig gelingt so v. a. unglücklich 10, 53, 23. das Streben, Ringen nach: अनन्यं nach nichts Anderem strebend 9, 21, 17. न्यस्ताखिलं 10, 63, 6. Macht 2, 4, 14. 4, 24, 33. अमोघं 7, 3, 22. इन्द्रियं 4, 31, 11. — Vgl. अ०, अनवध०, अश्व०, घृ०, धि०, चित्र०, तुवि०, पङ्क्ति०, विश्व०, वीति०, सत्य०, सु०, स्पार्क०.

राधस्पति (राध + पतिः vgl. रथस्पति) m. Herr der Gaben: तं हि राधस्पते राधसो मरुः तयस्यासि विधतः RV. 8, 50, 14.

राधाकृष्ण m. N. pr. des Verfassers der Dhāturaṇāvali COLEBR. Misc. Ess. I, 47.

राधाजन्माष्टमी f. Bez. eines best. 8ten Tages, des Geburtstages der Rādhā, Verz. d. Oxf. H. 14, b, 28. — Vgl. कृष्णजन्माष्टमी.

राधातन्त्र n. Titel eines Tantra Verz. d. Oxf. H. 141, b, 45.

राधादमोदर m. N. pr. eines Mannes HALL 103.

राधानगरी f. N. pr. einer Stadt in der Nähe von Uḡgajini REINAUD, Mém. sur l'Inde 113.

राधानुराधीय adj. zu den Nakshatra Rādhā und Anurādhā in Beziehung stehend: रात्रि, अय्य ऽयम् P. 4, 2, 6, Sch.

राधाभेदिन् m. Bein. Arḡuna's BUḌRIPA. im CKDa. — Vgl. राधावेधिन् und राध 3) c).

राधामाधव m. N. pr. eines Autors WILSON, Sel. Works I, 188.

राधामोक्षशर्मन् m. desgl. Verz. d. Oxf. H. 263, b, No. 633.

राधारसमुधानिधि m. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 131, b, No. 239. राधामुधानिधि WILSON, Sel. Works I, 177.

राधावत् (von राधा) adj. reich NALOD. 3, 50.

राधावल्लभ m. 1) der Geliebte der Rādhā, Bez. Kṛṣṇa's WILSON, Sel. Works I, 177. — 2) N. pr. verschiedener Männer Verz. d. Oxf. H. 289, b, No. 694. 290, a, 10. 291, a, No. 703. ०राय Kshritc. 44, 12.

राधाविनोद m. Titel eines Gedichts Verz. d. B. H. No. 377. — Vgl. राधिकाविनोद.

राधावेधिन् m. Bein. Arḡuna's H. 709. — Vgl. राधाभेदिन्.

राधामुधानिधि m. s. u. राधारसमुधानिधि.

राधि und राधी f. gāḡa बह्नादि zu P. 4, 1, 45. — Vgl. कृष्टराधि.

राधिक 1) m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Gajāsena

Buāg. P. 9, 22, 10. — 2) f. या Hypokoristikon von राध 3) f) Gtr. 1. 37. PAÑĀR. 1, 1, 2. Verz. d. Oxf. H. 20, b, 22. 23, a, 2. 27, a, 42. WEDER. KASHNAG. 322.

राधिकाविनोद m. = राधाविनोद Verz. d. B. H. No. 377.

राधिये (von राधा) m. metron. Kārṇa's TRIK. 2, 8, 18. 3, 3, 124. H. 711, Sch. MBH. 1, 5221. 7051. 7095. 3, 14822. 4, 1300. 6, 5826. 8, 4355. R. 7. 6, 35. RĀGA-TAR. 5, 879.

राधोगर्त adj. durch Wohlthat angenehm, — beliebt VS. 6, 34.

राधोर्दय n. Erweisung von Gunst, das Geben von Geschenken RV. 4. 31, 3. 8, 4, 4.

राध्य (von राध) adj. 1) durchzuführen, was man recht machen soll: स्तोमो यत्तस्य राध्यो कृविर्मता RV. 1, 136, 1. बहुक्या जायते राध्यानि 4, 11, 3. — 2) zu gewinnen, zu befriedigen: तदा नरा शंस्यं राध्यं चाभिष्टिमनास्तस्या वन्नयम् RV. 1, 116, 11. वक्षस्पतेः सुविदत्राणि राध्या 2, 24. 10. एवा ते राध्यं मनः 8, 81, 28. सर्वे राध्याः स्य zu verehren AIT. Ba. 7, 18. — Vgl. याद्राध्य.

राधेर्विक m. patron. Sāṃsk. K. 184, b, 4. wohl eine falsche Form.

रान्ध s. राण्ड.

रान्धर्ष m. patron. (aus dem Geschlecht der Andhaka) P. 4, 1, 144, Sch.

राप्य partic. fut. pass. von रप् P. 3, 1, 126. Vop. 26, 12.

रामस्य (von राम) n. UḡGĀVAL. zu UḡĀDIS. 3, 117. als Bed. von रम् DHĀTUR. 23, 5.

1. राम (wohl desselben Ursprungs wie रात्री) 1) adj. (f. या) dunkelfarbig, schwarz Nir. 12, 13. AK. 3, 4, 22, 143. H. 1397. an. 2, 334. MED. m. 26. fg. HALĪ. 4, 49. रामे कृष्णे अस्मिन्नि च AV. 1, 23, 1. Schaf 12, 2, 19. नास्य राम (= रमणीयः पुत्रः Comm.) उच्छिष्टे पिबेत् TAITT. Ār. 5, 8, 13. रामा eine Dunkle d. i. ein Weib gemeiner Herkunft: नाग्रिं चित्वा रामा-मुपेयात् TS. 5, 6, 8, 3. TAITT. Ār. 5, 8, 13. Schol. zu KĪTJ. Cn. 18, 6, 27. Auch die Bedeutung 2. राम 2) c) α) wäre indessen hier möglich. Nach AK. H. an. und MED. auch weiss. — 2) m. a) eine Hirschart AK. 2, 5, 11. TRIK. 3, 3, 302. H. an. MED. — b) Pferd MED. — c) N. pr. eines Mannes RV. 10, 93, 14. mit dem patron. Mārgaveja AIT. Ba. 7, 27. 34. Aupatasvini CAT. Ba. 4, 6, a, 7. Ġāmadagnja, Verfassers von RV. 10, 110. Im Epos und später erscheinen drei Rāma (daher राम als Bez. der Zahl drei VARĀH. BṛH. S. 8, 20), von denen die beiden ersten für Incarnationen Viṣṇu's gelten: α) mit dem patron. Ġāmadagnja oder Bhārgava, ein Sohn der Renukā, auch परशुराम genannt, TRIK. 3, 3, 302. H. 848. H. an. MED. (wo रैणुकेयै st. वैणुकेयै zu lesen ist). रामः शस्त्रभूतामरुम् (vgl. HARIV. 3869) sagt Kṛṣṇa BHAG. 10, 31. MBH. 1, 272. 2612. 3, 8658. 8, 1584. 12, 1715. fgg. 12948. HARIV. 2313. fgg. 3869. fg. रामरामविवाद R. 1, 3, 11 (5 GORR.). 74, 22. fg. 76, 1. R. GORR. 1, 77, 23. 87. RAGH. 11, 68. — β) mit dem patron. Rāghava oder Dācarathi TRIK. 2, 8, 3. 3, 3, 302. H. 703. H. an. MED. MBH. 3, 11197. 15933. 12, 12949. HARIV. 822. 2324. fgg. 3063. fgg. 3871. 7373. R. 1, 1, 10. 17. 20. रामरामविवाद 3, 11 (5 GORR.). रमयत्येव स गुणैरुदरैस्तेरिमाः प्रजाः । यस्मादतो राम इति नामिततस्य विश्रुतम् ॥ R. GORR. 1, 1, 22. 6, 102. RAGH. 11, 68. VARĀH. BṛH. S. 58, 30. VP. 384. Buāg. P. 9, 10. fgg. Spr. 2630. रामो हेममृगं म वेत्ति 2631. रमते योगिना ऽनन्ते सत्यानन्दे चिदात्मनि ।